

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

29 oktober 1999

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Guy Swennen –

houdende de organisatie van een basisbeleid voor homo's en lesbiennes

Dit voorstel van decreet werd op 25 juni 2003 overgenomen door de heer Carlo Daelman.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van decreet heeft tot doel een objectief basiskader tot stand te brengen voor het organiseren van het Vlaamse beleid ten aanzien van de homoseksuele minderheid. Het wil de basis leggen van een emancipatiebeleid, waarbij zowel de erkenning van homo- en lesbischeorganisaties binnen het volksontwikkelingswerk als de stimulerende rol van de categoriale organisaties binnen het algemeen welzijnsbeleid en andere beleidsdomeinen, vastgelegd wordt.

Overal in de westerse wereld, en meer en meer in landen daarbuiten, heeft zich de laatste tientallen jaren een nieuwe sociale beweging ontwikkeld: de homo- en lesbiennebeweging, ook in Vlaanderen. Deze wereldwijde beweging doet meer dan jaarlijkse parades organiseren waarop ze, tot de ergernis van sommigen, met trots haar eigenheid wil aantonen. De beweging vervult de rol van spreekbuis en belangenverdediger van de homoseksuele minderheid. Ze organiseert, waar nodig, de opvang en de eerstelijns hulp aan jongeren die hun homoseksualiteit leren aanvaarden of aan anderen die vanwege hun homoseksualiteit in één of andere probleemsituatie verkeren.

Ook in Vlaanderen hebben we een homo- en lesbiennegemeenschap die, zoals overal, 5 tot 10 % van de Vlaamse bevolking uitmaakt (Beleidsbrief Gelijkekansenbeleid. Beleidsprioriteiten 1998, ingediend door mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid, Stuk 809 (1997-1998) – Nr. 1, p. 18). Sinds 1995 wordt in Vlaanderen ook van overheidswege een gelijkekansenbeleid gevoerd voor lesbische vrouwen en homoseksuele mannen. "De bedoeling van dit beleid is het wegwerken van de achtergestelde maatschappelijke positie van deze groep, die vooral gegroeid is door het ontkennen en/of minimaliseren van het verschijnsel homoseksualiteit." (Beleidsbrief Gelijkekansenbeleid. Beleidsprioriteiten 1998, p. 18)

Ondanks die beleidsintentie en ondanks de sterk toegenomen maatschappelijke tolerantie en zelfs aanvaarding van de homoseksuele minderheid in ons land, is er de nuchtere vaststelling dat er bij vele politieke beleidsvoerders nog een te grote pleinvrees bestaat om aan die beleidsintentie de logische gevolgen te verbinden. Dat zien we in het gehakketak dat ontstaat op het federale beleidsniveau wanneer men spreekt over het wegwerken

van de wettelijke discriminaties die op de homoseksuele relaties blijven wegen. Dat zien we echter ook in de Vlaamse beleidsmateries. Het Vlaamse homo- en lesbiennebeleid hangt voor het ogenblik met haken en ogen aan elkaar. De landelijke verenigingen zijn voorlopig erkend door volksontwikkeling, maar worden niet erkend als bijzondere doelgroep; wetenschappelijk onderzoek naar de situatie van homo's en lesbiennes in Vlaanderen gebeurt op louter toevallige basis, zonder enige sturing van de overheid. Noodzakelijke categoriale initiatieven worden ondersteund met niet-reglementaire subsidies, tijdelijke projectsubsidies van het programma Gelijke Kansenbeleid of als wetenschappelijk onderzoek binnen het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Niemand kan ontkennen dat dit beleid gekenmerkt wordt door willekeur en experimentele ad-hocbenaderingen naar gelang van de persoonlijke voorkeur van deze of gene minister. Van een inclusief beleid, waarbij de minister bevoegd voor gelijke kansen de spits afbijt en vernieuwt en andere departementen ook hun verantwoordelijkheid opnemen, is vrijwel geen sprake, vermits binnen geen enkel departement spontaan initiatieven ontplooid worden. Als dan de noodzaak voor eigen initiatieven, en dus budgettaire verantwoordelijkheid, duidelijk wordt, probeert men steeds de hete aardappel door te schuiven naar het krappe budget van de minister bevoegd voor gelijke kansen.

We stellen hier dan ook een decreet voor dat moet dienen als een absolute minimumnorm voor het Vlaamse homo- en lesbiennebeleid, zodat kwantitatief een basisbeleid inzake middelen gegarandeerd wordt en tegelijkertijd een geobjectiveerd beleid ontstaat tegenover een minderheidsgroep die, het weze herhaald, 5 à 10 procent van de bevolking omvat. Het is daarbij zeker niet de bedoeling de hele homo- en lesbiennebeweging te gaan professionaliseren. Het belangrijke vrijwilligerswerk zal echter alle baat vinden bij een rechtvaardige en billijke ondersteuning.

1. Volksontwikkelingswerk

Een eerste voorbeeld daarvan is de toepassing van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk. In vergelijking met Nederland is de Vlaamse homo- en lesbiennebeweging minstens op één vlak een stuk rijker: er bestaat een rijk en gevarieerd verenigingsleven. Dat verenigingsleven kende de laatste jaren zelfs een spectaculaire groei. In het werkingsverslag 1997 van de Federatie

Werkgroepen Homoseksualiteit krijgen we hierop een blik : er zijn 61 aangesloten kernen. De educatieve medewerker gaf 326 uren advies en begeleiding aan deze kernen. Naast de activiteiten die de kernen zelf organiseren, verzorgde de federatie 55 activiteitenpakketten in de kernen, waaraan 859 mensen deelnamen. Er werden 3 themadagen georganiseerd en er werd 82 uur kadervorming gehouden voor 303 vrijwilligers. Die kadervorming ging vooral over de opvang van mensen die contact zoeken met de groepen in hun proces van zelfaanvaarding of gewoonweg om uit hun maatschappelijk isolement te geraken. UG-socioloog John Vincke stelt dat de commerciële ontmoetingsgelegenheden vooral voorzien in de basisbehoefte seks maar "De homo-organisaties slaan de brug tussen de homo-subcultuur en de hetero-wereld. Zij hebben eigen centra opgericht om hun leden ook andere contactmogelijkheden te kunnen aanbieden. De laatste jaren zijn de meeste centra uitgegroeid tot een soort vormingscentra. Zij organiseren socio-culturele activiteiten die meestal direct verband houden met het homo-zijn." (John Vincke e.a., *Mannen met mannen. Welzijn, relaties en seksualiteit*, Aids-referentiecentrum UG, CGSO-Forum nr. 4, 1991, p. 53). Volledig op eigen kracht, zonder de minste steun van de overheid, groepeerde ook de Liga van Homocentra drie centra en verscheidene werkgroepen. De centra zijn meerdere dagen, gedurende vele uren bereikbaar en te bezoeken. Deze inspanningen hebben vanwege de overheid nog op geen enkele waardering mogen rekenen.

De homo- en lesbiëneverenigingen spelen dus niet alleen een socio-culturele en vormende rol, ze vervullen ook een welzijnsfunctie die niet overgenomen kan worden door het algemeen welzijnswerk. Sociaal isolement, zelfaanvaarding en emotioneel conflict zijn immers de drie belangrijkste kenmerken die het welzijn van homoseksuelen bepalen. Zelfaanvaarding als onderdeel van het coming-outproces leidt tot meer welzijn. Sociaal isolement, een element uit de sociale ondersteuning, oefent uiteraard een negatieve invloed uit, en datzelfde geldt voor het ervaren van emotionele conflicten. De zelfaanvaarding in het coming-outproces kan vaak op eenvoudige manier geholpen en gestimuleerd worden door het contact met andere homo's en lesbiënes die dat proces reeds meegemaakt hebben en die zich in de situatie van de persoon kunnen inleven. Vele vrijwilligers binnen de verenigingen hebben bovendien een bijzondere vorming genoten om nieuwe leden die contact zoeken met de groep, op te vangen. Verder is het evident dat de deelname aan de socio-culturele groepsactiviteiten het sociaal-isolement doorbreekt

en de mogelijkheid biedt langzamerhand een positiever zelfbeeld te ontwikkelen.

De verenigingen zijn bovendien in het verleden reeds goede doorgeefkanalen gebleken voor het verstrekken van gezondheidsinformatie die aangepast is aan de homoseksuele leefwereld.

Onze conclusie is dus dat de Vlaamse homo- en lesbiëneverenigingen een onmisbare sociale functie vervullen. Het is echter onredelijk van die verenigingen te verwachten dat ze onder elke Vlaamse kerktoeren een verenigingslokaal zouden hebben. Het blijft natuurlijk een maatschappelijke minderheidsgroep waaraan men onmogelijk de algemene normen die gelden voor de verenigingen binnen het decreet volksontwikkeling, kan opleggen. Het is bovendien een typisch fenomeen dat vele homo's en lesbiënes, eens ze zelfstandig zijn, naar de stad trekken, omdat die een aangenamer maatschappelijk leefklimaat biedt door de grotere stedelijke tolerantie en de geboden anonimiteit.

Wij stellen vast dat de administratie bevoegd voor volksontwikkeling dat ook begrepen heeft. De Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit (FWH) bijvoorbeeld kreeg in 1996 een voorlopige erkenning voor drie jaar op basis van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk. De landelijke homo- en lesbiëneorganisaties worden echter niet erkend als een bijzondere doelgroep binnen het decreet en het gevaar is reëel dat de administratie na deze voorlopige drie jaar zal eisen dat de FWH over het minimale aantal aangesloten afdelingen of kernen moet beschikken die vereist zijn voor gelijk welke andere sociaal-culturele vereniging die op basis van het decreet erkend wordt. Het komt er eigenlijk op neer dat men de vereniging, en eventuele andere, officieel niet erkent als bijzondere doelgroep maar ze feitelijk wel zo behandelt. Wij hebben daar een fundamenteel probleem mee. Al kunnen we het positief noemen dat de administratie beslist heeft, door een voorlopige erkenning, overheidssteun te verlenen aan de werking van de vereniging, het lijkt ons geen gezonde situatie dat een dergelijke vereniging afhankelijk is van de goodwill van de administratie of van de minister. Dat kan aanleiding geven tot willekeur. Ook voor de Liga van Homocentra wordt de financiële druk, mede veroorzaakt door de toenemende vraag, stilaan onhoudbaar.

Wij zijn dus van mening dat de overheid haar ongepaste schroom naast zich neer moet leggen, de werking van de Vlaamse homolesbische verenigingen naar waarde moet schatten en eindelijk moet over-

gaan tot het officieel erkennen van de homoseksuele minderheid als bijzondere doelgroep binnen het decreet volkswontwikkellingswerk. Wij stellen in het tweede hoofdstuk van dit voorstel van decreet (dat volgt na een hoofdstuk algemene bepalingen) dan ook voor de homo- en lesbienneverenigingen binnen het volkswontwikkellingswerk te erkennen en ze te subsidiëren als een volwaardige bijzondere doelgroep. Wij nemen hierbij, met aan de doelgroep aangepaste doelstellingen, identiek dezelfde technische overgangsregeling als opgenomen in hoofdstuk IV van het decreet van 19 april 1995. Daarnaast voorzien we echter ook in een regeling tot erkenning en subsidiëring van gespreks- en onthaalcentra, de zogenaamde "Roze Huizen". Talrijke homolesbische verenigingen in stedelijke centra ijveren immers voor dergelijke Roze Huizen, huizen waar zij alleen, of in onderling samenwerkingsverband een infrastructuur uitbouwen waarin activiteiten, vergaderingen en secretariaatswerkzaamheden kunnen gebeuren. Bovendien bestaan er reeds Roze Huizen of Gespreks- en Onthaalcentra in steden als Antwerpen en Kortrijk die, omdat hun werking niet gebaseerd is op een structuur van aangesloten verenigingen, niet kunnen genieten van enige ondersteuning voor volkswontwikkellingswerk. Het is dus onze wens dat met dit specifieke gegeven rekening wordt gehouden en dat ook dergelijke centra die bijzonder nuttig werk verrichten, ondersteund kunnen worden door de Vlaamse overheid. We wensen echter wel te vermijden dat Roze Huizen die opgericht worden door een samenwerkingsverband van verschillende verenigingen, gesubsidieerd worden door activiteiten die reeds ondersteuning krijgen door een subsidie van de organiserende vereniging.

Deze maatregelen lijken ons de enige manier om het homolesbische volkswontwikkellingswerk naar waarde te schatten en op een structurele manier, zonder willekeur en zonder de ene of andere organisatie te bevoorstellen, te ondersteunen. Wij vinden dat gepast voor een minderheid die 5 à 10 % van de bevolking uitmaakt.

2. Welzijnsbeleid

De recente discussie over het al dan niet continueren van een subsidie van 900.000 frank aan het Halebifoonproject heeft de vinger gelegd op een tweede pijnpunt : de noodzaak aan een categoriaal welzijnsbeleid voor homo's en lesbiennes. De hele discussie ging niet over het al dan niet toekennen van de subsidie maar over het antwoord op de volgende vragen :

– hebben homo's en lesbiennes bijzondere welzijnsbehoeften ?

– beschikt het algemeen welzijnswerk over de nodige kennis en attitudes om in die behoeften te voorzien ?

– zijn categoriale welzijnsinitiatieven voor homo's en lesbiennes al dan niet nodig en is dat niet in strijd met de filosofie zelf van het algemeen welzijnswerk ?

We zullen in de volgende punten een antwoord geven op elk van deze pertinente vragen.

2.1. Bijzondere welzijnsbehoeften ?

Hebben homo's en lesbiennes wel bijzondere welzijnsbehoeften ? Ze zijn toch geen sociaal-economisch achtergestelde groep ? Er is vandaag toch geen probleem meer ? Dit soort opmerkingen hoort men tegenwoordig wel vaker.

Niemand wordt geboren met het besef homoseksueel te zijn. Men doorloopt een volledig proces tot het uiteindelijk benoemen van de geaardheid als een positief gegeven en de integratie ervan in het dagelijkse leven. Daarbij treden conflicten op tussen de eigen seksuele geaardheid en het eigen geweten, eigen idealen en zelfbeeld. Centrale facetten hierin zijn schuldgevoelens, het geschonden ideale zelfbeeld en de vrees voor stigmatisering. Tussen de leeftijd dat men tot de vaststelling komt homo te zijn en de leeftijd dat men dat aan iemand bekend maakt, zit ongeveer 5 jaar. De aard van de conflicten die tijdens het aanvaardingsproces optreden, is heel zwaar. Onderzoek in het buitenland heeft aangewezen dat de kans op zelfmoord bij homo's, lesbiennes en biseksuelen 3 maal hoger ligt dan bij hetero's en dat 33 % van de zelfmoorden bij jongeren gebaseerd is op problemen rond de seksuele aard.

Naast het aanvaardingsproces speelt de coming-out een cruciale factor in het welzijn. Hoe sneller en vollediger de coming-out, hoe hoger het welzijn. In Vlaanderen is de coming-out fragmentarisch en blijft er een discrepantie bestaan tussen de identiteit die men zelf ervaart en de identiteit waarmee men naar buiten komt : men blijft vaak in min of meerdere mate een dubbel leven leiden. De kans dat coming-out in Vlaanderen tot sociaal isolement leidt is nog zeer groot, in tegenstelling tot wat in sommige meer open milieus aangenomen wordt. Concreet leidt dit tot sociaal isolement en eenzaamheid, depressie, zelfdoding, de onmogelijkheid relaties op te bouwen of om naar eigen wens te

functioneren in de werkomgeving. De coming-out kan in sommige extreme gevallen nog leiden tot verstoting door ouders en familie, waardoor jongeren zonder bestaansmiddelen, in volle psychische crisis, op straat komen te staan. Sommigen onder hen komen zo in de prostitutie terecht.

Naast de belangrijke problematiek van zelfaanvaarding en coming-out zijn er nog enkele andere bijzondere welzijnsbehoeften.

De aard van de man-man- en vrouw-vrouwrelaties verschilt ook in zekere mate van de man-vrouwrelaties. Eerst en vooral gaat het hier meestal om egalitaire relaties. In tegenstelling tot man-vrouwrelaties zijn er immers geen rolmodellen die enige richtlijnen geven over hoe men dient samen te zijn, samen te werken. Er is dus geen sociaal geconstrueerd verwachtingspatroon dat moet worden ingevuld. Homoseksuele relaties ontwikkelen hun eigen tradities en gebruiken die de relatie mee helpen in stand te houden. (Er is dan ook weinig of geen sprake van het overnemen van een man-vrouwrolmodel zoals zo vaak wordt aangenomen.)

Het aangaan van een vaste homoseksuele relatie geeft een verhoogde maatschappelijke zichtbaarheid, zeker wanneer beide partners samen wonen. Die verhoogde zichtbaarheid brengt natuurlijk met zich mee dat de relatie ook vaker het mikpunt wordt van homofobe reacties vanuit de samenleving waarmee het koppel moet omgaan, vanuit de familiekring of in het gebouw waar men woont. Het gebrek aan wettelijke erkenning in het burgerlijk recht geeft aan de partners in de relatie bovendien ook nog het gevoel dat ze door de overheid niet aanvaard worden zoals het hoort en brengt een reeks praktische moeilijkheden met zich mee. De hulpverlener moet zich kunnen inleven in de eigenheid en in de situatie van de homoseksuele relaties vooraleer hij of zij hulp kan verlenen aan het homoseksuele individu of koppel.

In een recent verleden werd homoseksualiteit beschouwd als een ziekte of een psychische afwijking. Men zocht dan ook naar remedies om deze geaardheid of, op zijn minst het gedrag, medisch te corrigeren. Ook in Vlaanderen zijn de ouders nog steeds ontelbaar die bij het vernemen van de homoseksualiteit van hun kind naar de dokter gaan, op zoek naar een remedie, op zoek naar raad. Het is dan ook belangrijk dat de geneesheer de situatie niet verergert door vast te houden aan het oude concept van de homoseksualiteit als ziekte en bijvoorbeeld beslist over te gaan tot een of andere therapie. Dit soort toestanden bevestigt slechts de angstbeelden van de ouders en verstoort het zelf-

aanvaardingsproces van de betrokken jongere grondig. Ook grote delen van het medisch corps zijn niet ongevoelig geweest voor de veranderde maatschappelijke én wetenschappelijke opvattingen inzake homoseksualiteit. Maar dergelijke zaken komen beslist nog voor. De gewijzigde opvattingen zijn bovendien zeer recent. Een enquête, in 1974 gehouden onder vierdejaarsstudenten geneeskunde aan de Universiteit Gent, geeft hiervan een indicatie (John Vincke, op. cit., p. 123). Driekwart van de studenten was toen van mening dat een "homofiel" zijn seksuele geaardheid zou kunnen veranderen. Zij zouden hem dan ook naar de psychiater sturen.

De problematiek in de gezondheidszorg is echter niet beperkt tot de hulpverlening bij de zelfaanvaarding en de coming-out. We zagen hierboven dat de man-man- en vrouw-vrouwrelaties in zekere mate verschillen van de traditionele man-vrouwrelaties. Het lijkt ons ook belangrijk dat ook in de gezondheidszorg daarover kennis aanwezig moet zijn en dat homofobie in dit milieu bestreden moet worden. Bewustmaking en degelijke informatie kunnen op dit vlak wonderen doen. Dat kan van primordiaal belang zijn voor het psychische, maar ook lichamelijke welzijn van de patiënt. Men kan zich immers inbeelden in welke moeilijke situatie een patiënt kan verkeren, wanneer hij bijvoorbeeld een seksueel overdraagbare aandoening heeft opgelopen bij een homoseksueel contact. Hoe zal de arts reageren? Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dan ook dat de overgrote meerderheid van de homoseksuele patiënten een arts verkiest die ofwel zelf homoseksueel is of die als "homovriendelijk" kan worden bestempeld. Dat blijkt uit onderzoek verricht in 1989 van de Gentse socioloog John Vincke (op. cit., p. 125) maar ook uit een recent onderzoek van de Universiteit Utrecht. De Utrechtse onderzoeker Theo Sandfort verrichtte in augustus 1997 een uitgebreid onderzoek naar de meningen en attitudes van een representatief staal van de Vlaamse homoseksuele bevolkingsgroep. Uit dat onderzoek blijkt dat 41 % van de ondervraagden een homoseksuele arts verkiest boven een heteroseksuele, 54 % zou het plezierig vinden indien de eigen huisarts homoseksueel zou zijn. Slechts 2 % van de ondervraagden wil expliciet een heteroseksuele huisarts. Ten slotte wenst 56 % van de ondervraagden een homoseksuele psycholoog. Uit het geciteerde onderzoek van John Vincke blijkt bovendien dat 65 % van de ondervraagden van mening is dat de Vlaamse gezondheidszorg inzake homoproblematiek te kort schiet. Het is dus duidelijk dat er inzake gezondheidszorg wel degelijk bijzondere behoeften van de homoseksuele bevolkingsgroep aanwezig zijn.

Als laatste in de rij bijzondere welzijnsbehoeften moeten we de acties van de welzijnssector voor de verschillende maatschappelijke tussenpersonen noemen : de personen die door hun beroep of maatschappelijke functie met homoseksuelen in aanraking komen en van wie een gepaste houding aangewezen is. We kunnen hierbij bijvoorbeeld denken aan leerkrachten, politiemensen en andere hulpverleners. Zoals we in het voorgaande gezien hebben, is er in de maatschappij een probleem van ontkenning, minimalisering, verkeerde informatie en van homofobie. Er moeten inspanningen geleverd worden om de verschillende tussenpersonen correct te vormen en te informeren. Denken we bijvoorbeeld aan de politiediensten : is het niet belangrijk dat zij in het contact met de homoseksuele burger vrij zijn van vooroordelen en homofobie ?

2.2. Voorgestelde maatregelen in het welzijnswerk

De onder de vorige regering bevoegde ministers voor welzijn en gelijke kansen hadden aangekondigd dat zij verder wetenschappelijk onderzoek wensten te stimuleren naar bijzondere welzijnsbehoeften bij de homoseksuele bevolking. Een dergelijk onderzoek is inderdaad nodig, niet om te bepalen of er al dan niet bijzondere behoeften zijn, maar om die nader te identificeren en om nieuwe behoeften die door de tijd kunnen ontstaan op het spoor te komen. (Het zou bijvoorbeeld kunnen dat binnen afzienbare tijd, door de algemene vergrijzing van de bevolking, een groep homoseksuele bejaarden ontstaat die alleen of met hun partner een beroep willen doen op een verzorgingstehuis en dat er hierrond nieuwe probleemsituaties ontstaan.) Het homo- en lesbiennebeleid van de Vlaamse regering moet dus een continu proces zijn.

In dit voorstel van decreet ontwerpen wij een kader voor een dergelijk beleid. We zijn voorstander van een inclusief beleid. Dat wil inderdaad zeggen dat we geen voorstander zijn van een aparte homoseksuele welzijnssector. Anderzijds willen we echter ook geen categoriale initiatieven uitsluiten indien daartoe een noodzaak is die niet kan worden ingevuld door het algemeen welzijnswerk. De vorige regering stelde het als volgt : "In de ontwikkeling van dit beleid is het inzicht gegroeid dat gelijke kansen best gerealiseerd worden door middel van een inclusief beleid : geen afzonderlijk circuit opbouwen, los van de algemene voorzieningen in de samenleving. Dit houdt in dat vele actoren of organisaties op verschillende niveaus aandacht hebben voor soms specifieke problematieken en eigen categoriale acties voeren. Een inclusief

beleid sluit categoriale maatregelen of voorzieningen niet uit. Het houdt echter wel in dat deze expliciet verantwoord worden." (Ontwerp van decreet inzake het Vlaamse beleid ten aanzien van etnisch-culturele minderheden, Memorie van toelichting, Vlaams Parlement, Stuk 868 (1997-1998) - Nr. 1). Expliciet inzake de homo-lesbienneproblematiek stelde de vorige Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, Luc Martens, het in het Vlaams Parlement als volgt : "In de mate dat mensen als het ware vastgeankerd worden in afzonderlijke circuits belemmert men de integratie. Dat neemt niet weg dat het noodzakelijk kan zijn om voor bepaalde tijd categoriale hulpverlening te bieden, maar steeds met het doel deze zoveel mogelijk overbodig te maken. Algemene hulpverlening waar het kan, en categoriale hulpverlening waar het moet. De minister ontkent ooit te hebben beweerd dat het AWW de holebi's wel zou bereiken en dat er voldoende deskundigheid voorhanden zou zijn." (Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin, 12 mei 1998, antwoord van de minister op de samengevoegde mondelinge vragen van de heren Etienne Van Vaerenbergh en Guy Swennen en mevrouw Ria Van Den Heuvel, Vlaams Parlement, Handelingen, Nr. 43 van 27 mei 1998, p. 91 e.v.). De "Holebiraad" zal de Vlaamse regering hierover kunnen adviseren. Ook in een land als Nederland streeft men een inclusief beleid na, en toch bestaat er bij onze noorderburen een SAD-Schorerstichting die specifieke hulpverlening verzorgt voor homo's en lesbiennes. Die stichting heeft zestig mensen in vaste dienst en doet een beroep op 350 vrijwilligers. Ze verzorgt bijvoorbeeld weekendpoliklinieken voor mensen die met medische vragen zitten die mogelijk verband houden of samenhangen met homoseksualiteit en onzeker zijn over de wijze waarop de huisarts zou reageren. Verder biedt de stichting individuele therapie en relatie-therapie om antwoorden te bieden aan mensen die vragen hebben rond homoseksualiteit, relaties of homo zijn, die moeite hebben met het aangaan van contacten of het beleven van intimiteit. De Schorerstichting is bovendien een centrum dat gespecialiseerd is in de HIV-problematiek. In de Verenigde Staten, waar de gezondheidszorgen van overheidswege niet zo goed zijn uitgebouwd en waar aids de homogemeenschappen in de grote steden zwaar getroffen heeft, treffen we zelfs homegezondheidsorganisaties aan met een bijzonder groot bereik, zoals de Whitman-Walker Clinic in Washington. Whitman-Walker heeft een staf van 75 fulltime personeelsleden met daarnaast zo'n 1.500 vrijwilligers, allen homomannen en -vrouwen. In 1989 had die kliniek een budget van 4,6 miljoen dollar, waarvan 1,5 miljoen afkomstig was van schenkingen. Het volume van de schenkingen en het grote aan-

tal vrijwilligers illustreren de betrokkenheid van de homomannen en -vrouwen bij hun gemeenschap (John Vincke e.a., Mannen met mannen. Welzijn, relaties en seksualiteit, Aidsreferentiecentrum UG/CGSO-Forum nr. 4, 1991).

Dit voorstel van decreet volgt verder de filosofie van het inclusieve beleid volledig. De maatregelen die we voorstellen moeten immers vooral een effect veroorzaken binnen het algemeen welzijnswerk zelf. Zo stellen we dat per provincie één, bestaand, polyvalent centrum de opdracht heeft om bijzondere deskundigheid te verwerven inzake het werken met de doelgroep. Zij kunnen die deskundigheid verwerven onder begeleiding van erkende vormingscentra en dienstverlenende organisaties die daartoe de nodige kennis bezitten. De vormingscentra functioneren als ondersteuningscentra die bijdragen tot de uitvoering van het Vlaamse homo- en lesbiënebeleid en die tevens samenwerkingsverbanden opzetten met relevante organisaties, instellingen en tussenpersonen. Hun ondersteunende rol beperkt zich dus niet tot het ondersteunen van één polyvalent centrum per provincie, zij moeten overal waar dat mogelijk is de deskundigheid voor het werken met de doelgroep bevorderen. Binnen het algemeen welzijnswerk, maar ook binnen de verschillende relevante intermediaire milieus zoals bijvoorbeeld leerkrachten, politie of andere hulpdiensten.

3. Studiedienst en juridische dienst

De laatste maatregel die we voorstellen is de erkenning en subsidiëring van een studiedienst en juridische dienst met een discriminatiemeldpunt inzake de holebi-problematiek. In die dienst groeperen we verschillende essentiële functies die in het Vlaanderen van vandaag niet of op een adhoc-basis zijn uitgebouwd.

De dienst kan de volgende functies uitoefenen :

- Begeleiding en advisering van individuen of organisaties die denken vanwege hun homoseksuele geaardheid (of karakter) het slachtoffer te zijn van discriminatie of ongelijke behandeling. De Vlaamse homo- en lesbiëneverenigingen krijgen jaarlijks vele tientallen meldingen van ongelijke behandeling en discriminatie. De schaarse medewerkers, die nog tal van andere taken te vervullen hebben, trachten elk van die meldingen naar waarde te schatten en waar mogelijk de nodige adviezen te verlenen. Door de hoeveelheid aan diverse opdrachten en door het gebrek aan gespecialiseer-

de juridisch geschoolde medewerkers gebeurt dat echter steeds, met alle respect voor het waardevolle werk, op vrij amateuristische wijze. Het lijkt ons dan ook noodzakelijk dat er in Vlaanderen minstens één studiedienst en juridische dienst is die zich specialiseert in de opvang en de adviesverlening van en aan personen en organisaties (bijvoorbeeld verenigingen) die denken het slachtoffer te zijn van discriminatie of ongelijke behandeling. Die dienst kan echter ook adviezen verlenen aan derden die er een beroep op willen doen (bijvoorbeeld juridische adviseurs van syndicale organisaties die geconfronteerd worden met een geval van discriminatie op basis van de seksuele geaardheid).

- Centraal meldpunt waar men terecht kan met diverse vragen naar documentatie en informatie aangaande homoseksualiteit. Een dergelijk meldpunt ontbreekt momenteel in Vlaanderen.

- Mogelijke samenwerking met archief- en documentatiecentra. Er is het vrij recente "homo-lesbisch Archief en documentatiecentrum Suzan Daniel" dat reeds samenwerkingsverbanden opgezet heeft met bestaande archieven. Dat centrum krijgt nu een projectsubsidie van het programma Gelijke Kansenbeleid, maar structurele ondersteuning van de overheid is er niet. We laten de mogelijkheid open : indien beide partijen dat opportuun vinden, kunnen samenwerkingsverbanden gesloten worden tussen het archief- en documentatiecentrum en de studiedienst en juridische dienst.

- Initiatiefnemer voor het aanvragen van wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor de doelgroep. De studiedienst en juridische dienst, die terzake belangrijke kennis centraliseert, kan, naast de bestaande wetenschappelijke instellingen, een aangewezen plaats zijn waar dergelijke onderzoeksprojecten gerealiseerd worden. Verder kennen we aan buitenlandse universiteiten themagroepen "homolesbische studies", waarin verschillende wetenschappers hun onderzoek naar de situatie van homo's en lesbiënes groeperen. Voorbeelden zijn hier de groepen homo-lesbische studies aan de universiteiten van Amsterdam en Nijmegen. Het is niet uitgesloten dat er ook in Vlaanderen dergelijke themagroepen aan de universiteiten ontstaan, zeker wanneer de universiteiten meer geconfronteerd zullen worden met vragen van de overheid naar meer wetenschappelijk onderzoek. In dat geval kan de studiedienst een belangrijke coördinerende functie tussen de verschillende themagroepen aan de verschillende instellingen vervullen. Het is meer dan duidelijk dat er meer wetenschappelijk onderzoek nodig is. De duidelijkste aanwijzing hiervoor is dat de Gentse socioloog

John Vincke moet teruggrijpen naar een enquête die dateert uit 1974 om een idee te krijgen van de houding van de studenten geneeskunde over homoseksualiteit. Het zou bijvoorbeeld reeds het onderwerp van een studie zijn om uit te zoeken hoe de huidige geneesheren met het fenomeen omgaan, wat hun attitudes en hun vorming zijn.

Commentaar bij de artikelen

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel geven we een omschrijving van wat begrepen moet worden onder de in het voorstel van decreet gebruikte termen "homo's en lesbiennes" en "inclusief beleid".

HOOFDSTUK II

De erkenning en subsidiëring van homo- en lesbieneverenigingen binnen het volksontwikkelingswerk

Dit hoofdstuk groepeerde alle artikelen die wijzigingen aanbrengen in het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk, ook wel het "decreet verenigingen" genoemd. Die wijzigingen hebben als doel de homo- en lesbieneverenigingen een plaats te geven binnen het volksontwikkelingswerk door hen te erkennen als bijzondere doelgroep.

Artikel 3

Het decreet verenigingen onderscheidt in zijn Hoofdstuk I, Algemene bepalingen, onder artikel 2, 4° en 5° reeds bijzondere doelgroepen. Hier is sprake van een bijzondere doelgroep gehandicap-

ten, kansarmen en migranten. Aangezien homo's en lesbiennes noch gehandicapt, noch sociaal-economisch kansarm zijn en evenmin exclusief migrant zijn, kan hun doelgroep onder de huidige bepalingen van het decreet niet erkend worden als een bijzondere doelgroep. We voegen aan artikel 2 dan ook een 10° toe waarin we een omschrijving opnemen van de "bijzondere doelgroep homo's en lesbiennes".

Aan de definities wordt verder een omschrijving toegevoegd van het begrip "coming out".

Artikel 4

Artikel 21 van het decreet verenigingen bepaalt de subsidiëringnormen van de erkende verenigingen. Voor de bijzondere doelgroepen gelden echter andere normen en het artikel 21 stelt dan ook dat de verenigingen bedoeld in de artikelen "10, 11 en 32 tot en met 35" niet onder de toepassing van dit artikel vallen. Vermits we in artikel 6 van dit voorstel van decreet voorstellen in het decreet verenigingen artikelen 35bis tot 35sexies in te voegen met daarin bijzondere bepalingen voor verenigingen van homo's en lesbiennes, is het logisch dat artikelen 35bis tot 35sexies eveneens als uitzondering opgenomen worden in artikel 21 van het decreet verenigingen.

Artikel 5

Artikel 29 van het decreet verenigingen stelt : "Bij ontoereikend krediet wordt een gelijkmatige vermindering toegepast op de personeelssubsidie, met uitzondering van de personeelssubsidie voor de minimale erkenningsdrempel van tachtig actieve kernen of afdelingen en de subsidie voor de activiteiten van de lokale vereniging van migranten zoals bedoeld in artikel 35, § 1.". Artikel 35, § 1, regelt de bijzondere subsidiëringnormen die op een dergelijke vereniging van toepassing is tijdens een eerste periode van 6 jaar (§ 2). Wij stellen in artikel 6 van dit voorstel een analoog artikel 35quinquies voor, aangepast aan de aard van de lokale verenigingen van homo's en lesbiennes. Die regeling is eveneens geldig voor een periode van 6 jaar. Vermits het absurd is, een stimulans ingebouwd voor een periode van 6 jaar af te bouwen uit budgettaire overwegingen (dat is ook de logica van artikel 29), zijn we van oordeel dat de ontoereikende kredieten eveneens niet mogen leiden tot een vermindering van de stimulans ingebouwd voor de lokale verenigingen van homo's en lesbiennes.

Artikel 6

Steeds de logica volgend dat de homo- en lesbienneverenigingen als bijzondere doelgroep opgenomen moeten worden in het decreet van 19 april 1995 (decreet verenigingen), stellen we in dit artikel voor om een nieuw hoofdstuk IVbis met als opschrift "Bijzondere bepalingen voor verenigingen van homo's en lesbiennes" toe te voegen aan het bestaande decreet. Dat hoofdstuk bestaat uit artikelen 35bis tot 35sexies.

Artikel 35bis

Artikel 35bis regelt de erkenningsvoorwaarden voor een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes. Het punt 1° van dit artikel is volledig analoog met het bestaande artikel 32, 1°, van het decreet. Het punt 2° bepaalt, specifiek voor de homo- en lesbienneverenigingen, de aandachtspunten waarop de activiteiten voornamelijk gericht moeten zijn : emancipatie, opvang en socialisering bij coming-out, eerstelijnsopvang bij discriminatie, het organiseren van een informatie- en gezondheidsaanbod rond homoseksualiteit. Het 3° is een standaardbepaling.

Artikel 35ter

Artikel 35ter stipuleert welke artikelen van het decreet van toepassing zijn voor de erkenning van lokale verenigingen niet aangesloten bij een landelijke vereniging (artikel 35ter, § 1) en aangesloten bij dergelijke landelijke vereniging (artikel 35ter, § 2). Dit artikel is volkomen analoog met het bestaande artikel 33.

Artikel 35quater

Artikel 35quater bepaalt de subsidiëringsvoorwaarden en -normen voor een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes, die volkomen identiek zijn met de voorwaarden en normen van artikel 34 van het decreet.

Artikel 35quinquies

Artikel 35quinquies bepaalt de manier waarop de activiteiten van een lokale vereniging van homo's en lesbiennes, al dan niet aangesloten bij een landelijke vereniging, gesubsidieerd worden. Analoog met de regeling voor de bijzondere doelgroep van artikel 35 van het decreet stellen we een regeling

voor, aangepast aan de aard van de lokale verenigingen. Net zoals in § 1 van artikel 35 worden in § 1 van het voorgestelde artikel 35quinquies een aantal activiteiten opgesomd die, in een periode van 6 jaar na het inwerkingtreden van dit decreet, aanspraak kunnen maken op een verhoogde subsidiëring.

Artikel 35sexies

In sommige steden en gemeenten zijn gespreks- en opvangcentra, of zogenaamde Roze Huizen actief of ijveren verenigingen of samenwerkingsverbanden van verenigingen voor de oprichting van dergelijke Roze Huizen. Dit artikel wil met deze realiteit rekening houden en stelt een aantal normen voor de erkenning en subsidiëring van deze initiatieven voor. Centraal daarin is de verplichting minstens 30 uur per week toegankelijk te zijn voor het publiek, het organiseren van minstens 600 uren activiteiten per jaar indien men aanspraak wil maken op een educatieve personeelsfunctie (600 uren die niet reeds door toepassing van dit decreet of andere decreten gesubsidieerd worden) en een maandelijkse huur- of hypotheektoelage die de helft dekt van de maandelijkse huur of afbetaling met een jaarlijks maximum van 300.000 frank. Die laatste maatregel lijkt ons bijzonder noodzakelijk omdat de initiatieven, die meestal plaats hebben in stedelijke centra, vooral te kampen hebben met de hoge huur of aankooprijzen van de panden die geschikt zijn voor het herbergen van een Roze Huis.

HOOFDSTUK III

Maatregelen in het algemeen welzijnswerk

Artikel 7

Dit artikel stelt een aanvulling voor op het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk. Hoofdstuk II, afdeling 3, onderafdeling D. bijkomende taken, artikel 8, eerste lid luidt : "De centra voor algemeen welzijnswerk kunnen, naast het vervullen van hun algemene opdracht, door de regering opgedragen worden bijkomende taken op zich te nemen ten behoeve van bepaalde doelgroepen, problematieken en/of regionale behoeften."

Wij wensen hier een artikel 8bis aan toe te voegen waarin gesteld wordt dat per provincie één cen-

trum voor algemeen welzijnswerk de extra opdracht van hulp- en dienstverlening aan homo's en lesbiennes krijgt. Eén inhoudelijke medewerker van een dergelijk centrum moet de deskundigheid verwerven inzake het werken met de doelgroep. Die maatregel moet toelaten dat er per provincie minstens 1 aanspreekpunt van het algemeen welzijnswerk is dat voldoende met de leefwereld en de problematieken van homo's en lesbiennes vertrouwd is. Dat impliceert niet dat er absoluut een extra medewerker moet worden aangeworven ; dat is echter wel mogelijk indien het extra werkvolume dat verantwoordt. Daarom nemen we ook op dat de Vlaamse regering de centra voor algemeen welzijnswerk een subsidie kan toekennen als tegemoetkoming in de kosten voor personeel, infrastructuur en werking in het kader van de extra opdracht.

In § 3 van dit artikel stellen we ten slotte voor dat het verwerven van de bijzondere deskundigheid door de inhoudelijke medewerker van het centrum voor algemeen welzijnswerk gebeurt onder begeleiding van erkende vormingscentra en dienstverlenende organisaties die vertrouwd zijn met de problematieken. De organisaties die hierover een protocol afsluiten met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, en die er dus in geslaagd zijn het steunpunt te overtuigen van hun geschiktheid voor het vervullen van deze vormende rol, kunnen hiervoor in aanmerking komen.

HOOFDSTUK IV

Categoriale aspecten van een welzijnsbeleid voor homo's en lesbiennes

In dit hoofdstuk wensen we geen categoriaal beleid voor de doelgroep op te zetten. We willen wel mechanismen creëren die enerzijds moeten inwerken op het inclusieve welzijnsbeleid, om dat beleid bewust te maken van de eigen aard en behoeften van de doelgroep en anderzijds een wettelijke basis creëren waarop categoriale initiatieven mogelijk zijn, indien de behoefte daartoe aangetoond wordt.

Artikel 8

In artikel 8 stellen we voor een Vlaamse Holebiraad op te richten die de Vlaamse regering moet adviseren over het te voeren welzijnsbeleid voor de doelgroep. De Holebiraad moet verder de inzichten over de problematieken die eigen zijn aan de doelgroep stimuleren, het gevoerde horizontale

gelijkekansenbeleid met betrekking tot de doelgroep kritisch evalueren en ten slotte, vragen naar wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor de situatie van de doelgroep formuleren. We stellen voor dat de Vlaamse Holebiraad samengesteld wordt uit een vertegenwoordiger van de administratie bevoegd voor welzijn, een vertegenwoordiger van de minster bevoegd voor gelijke kansen, één vertegenwoordiger per landelijke vereniging van homo's en lesbiennes erkend onder het decreet verenigingen, een vertegenwoordiger van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk en een vertegenwoordiger van de erkende vormingscentra en dienstverlenende organisaties die de polyvalente centra begeleiden in het verkrijgen van de nodige deskundigheid (zie artikel 7 van dit voorstel). Die centra worden ingevolge de bepalingen voorgesteld in artikel 9 de "ondersteuningscentra" genoemd.

Artikel 9

In dit artikel stellen we voor de erkende vormingscentra en dienstverlenende organisaties die ingevolge een protocol met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk de polyvalente centra begeleiden in het verwerven van de nodige deskundigheid (artikel 7 van dit decreet), een ruimere opdracht mee te geven in het werken met de doelgroep. Als ondersteuningscentra krijgen ze de opdracht de methodieken en deskundigheid verder te ontwikkelen, bij te dragen in de voortgangsbewaking van het homo- en lesbiennebeleid en mee te werken aan de Holebiraad. Zij krijgen ook de opdracht samenwerkingsverbanden met relevante organisaties en instellingen en intermediaire milieus te ontwikkelen en ze te ondersteunen bij het voeren van een inclusief beleid. We voeren dus een mechanisme in om de kennis en deskundigheid niet alleen te verspreiden in de polyvalente centra maar binnen alle organisaties en milieus waar dat nodig is (bijvoorbeeld een project rond de opleiding van geneesheren in samenwerking met een faculteit geneeskunde, een vormingsproject in samenwerking met de politieschool of met een lokale of federale politiedienst ; er zijn vele mogelijkheden en behoeften).

Artikel 10

In dit artikel creëren we een wettelijke basis waarop de Vlaamse regering categoriale welzijnsprojecten kan ondersteunen indien aangetoond en gemotiveerd kan worden waarom dergelijke projecten nodig zijn, wanneer dus de behoeften niet ingevuld

kunnen worden door het algemeen welzijnswerk door een (voorlopig) gebrek aan deskundigheid. De Holebiraad kan, wanneer hij hierom wordt verzocht, advies verlenen over de voorgestelde initiatieven en projecten.

HOOFDSTUK V

Studie- en juridische dienst

Artikel 11

In artikel 11 stellen we voor dat de Vlaamse regering een studie- en juridische dienst met discriminatiemeldpunt erkent en subsidieert.

Het is de bedoeling dat die dienst een expertisecentrum wordt aangaande het fenomeen homoseksualiteit in Vlaanderen, waarin een informatiecentrum gevestigd is, waar juridische medewerkers de vragen beantwoorden van individuen en organisaties met betrekking tot homoseksualiteit en op homoseksualiteit gebaseerde ongelijke behandeling en discriminatie.

Voor zijn basiswerking (opvang bij discriminatie/juridische adviezen/documentatiecentrum) moet deze dienst kunnen rekenen op een vast personeelsbestand en dus op een personeels- en werkingssubsidie van de Vlaamse regering. Het is echter ook niet uitgesloten dat dit centrum van deskundigheid projectmatige onderzoeksopdrachten krijgt van de Vlaamse regering, voor onderzoek dat betrekking heeft op de situatie van de doelgroep, en onderzoeksopdrachten die het gevolg zijn van vragen geformuleerd door de Holebiraad. Verder is er de mogelijkheid dat dit centrum eveneens een coördinerende rol speelt voor het onderzoek dat gebeurt, of zou moeten gebeuren, aan de themagroepen homostudies binnen de andere wetenschappelijke instellingen. Ook bestaat de mogelijkheid dat de dienst samenwerkingsverbanden aangaat met een homolesbisch archief- en documentatiecentrum.

HOOFDSTUK VI

Overgangsbepaling

Artikel 12

Deze bepaling heeft tot doel ervoor te zorgen dat op het ogenblik dat de Vlaamse regering de nieuwe subsidievoorwaarden vastlegt voor de categoriale welzijnsprojecten, de reeds toegekende niet-reglementaire subsidies gedurende een overgangsperiode van één jaar automatisch zouden worden omgezet in reglementaire subsidies die vallen onder dit decreet.

Guy SWENNEN

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° homo's en lesbiennes : mannen respectievelijk vrouwen die door hun geaardheid affectieve en seksuele relaties verkiezen met personen van hetzelfde geslacht. In dit decreet worden hieronder ook biseksuele individuen begrepen, zijnde individuen die zowel affectieve en seksuele relaties verkiezen met personen van het eigen geslacht als met personen van het andere geslacht ;
- 2° inclusief beleid : een beleid dat wordt gerealiseerd in het algemeen beleid van de verschillende sectoren, via algemene maatregelen en waar nodig via specifieke acties en voorzieningen.

HOOFDSTUK II

De erkenning en subsidiëring van homo- en lesbieneverenigingen binnen het volksontwikkelingswerk

Artikel 3

Aan artikel 2 van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidiëring voor verenigingen voor volksontwikkelingswerk wordt een 10° en 11° toegevoegd, die luiden als volgt :

- "10° bijzondere doelgroep van homo's en lesbiennes : alle personen met een homoseksuele of biseksuele geaardheid die de rijkdom van hun geaardheid willen beleven binnen een specifiek volksontwikkelingswerk dat, naast de gewone activiteiten van het algemeen volksontwikkelingswerk, ook bijzondere aandacht

besteedt aan de emancipatie en socialisering van de homoseksuele en biseksuele individuen ;

- 11° coming out : het proces van het groeiende besef bij een individu dat hij of zij zich seksueel en emotioneel aangetrokken voelt tot iemand van het eigen geslacht, dat besef vervolgens onderdeel wordt van de eigen identiteit en als dusdanig ook direct of indirect in contacten met de sociale omgeving tot uiting komt.".

Artikel 4

In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de woorden "artikelen 10, 11 en 32 tot en met 35" vervangen door de woorden "artikelen 10, 11, 32 tot 35sexies".

Artikel 5

Aan artikel 29 van hetzelfde decreet worden de woorden ", en de activiteiten van de lokale vereniging van homo's en lesbiennes zoals bedoeld in artikel 35quinquies, § 1." toegevoegd.

Artikel 6

Aan hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IVbis toegevoegd, dat luidt als volgt :

"HOOFDSTUK IVbis

Bijzondere bepalingen voor verenigingen van homo's en lesbiennes

Artikel 35bis

De erkenningsvoorwaarden voor een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes zijn de volgende :

- 1° de voorwaarden en bepalingen van artikelen 1 tot 6, artikel 7, § 1, en artikelen 12 en 13, met uitzondering van artikel 6, 2°, wat betreft het aantal actieve kernen of afdelingen. Met betrekking tot 3° en 5° van artikel 6 geldt dat het aantal van tachtig actieve kernen of afdelingen

wordt teruggebracht tot tien, het aantal van vier provincies wordt teruggebracht tot twee en het aantal van één educatieve personeelsfunctie wordt teruggebracht tot één halve ;

- 2° de activiteiten zijn vooral gericht op emancipatie, opvang en socialisering bij coming-out, eerstelijnsopvang bij discriminatie, het organiseren van een informatie- en gezondheidsaanbod rond homoseksualiteit ;
- 3° bij de activiteiten wordt de Nederlandse taal gehanteerd : elke briefwisseling of elk contact met de administratie gebeurt in het Nederlands.

Artikel 35ter

§ 1. Op de lokale vereniging van homo's en lesbiennes, niet als een actieve kern of afdeling aangesloten bij een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes, zijn de artikelen 1 tot 6, 12, 13 en 35bis, 2° en 3°, eveneens van toepassing, met uitzondering van artikel 6, 2°, 3° en 5°.

§ 2. Op de lokale vereniging van homo's en lesbiennes, als een actieve kern of afdeling aangesloten bij een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes, zijn de artikelen 1 tot 6, 12, 13 en 35bis, 2° en 3°, eveneens van toepassing, met uitzondering van artikel 6, 2°, 3°, 4° en 5°.

Artikel 35quater

De subsidiëeringsvoorwaarden en -normen voor een landelijke vereniging van homo's en lesbiennes zijn de volgende :

- 1° de voorwaarden en bepalingen van artikelen 14, 16 tot 18, 20, 24, 25 en 29 zijn van toepassing op de landelijke vereniging van homo's en lesbiennes ;
- 2° de vaste basissubsidie voor de landelijke vereniging met minder dan veertig afdelingen bedraagt honderdvijftigduizend frank ; vanaf veertig afdelingen bedraagt de vaste basissubsidie tweehonderdvijftigduizend frank ;
- 3° de werkingssubsidie voor de landelijke vereniging bedraagt honderdvijftigduizend frank per gesubsidieerde halve educatieve personeelsfunctie ;

4° voor de eerste tien actieve kernen of afdelingen kan één halftijdse educatieve personeelsfunctie gesubsidieerd worden : per bijkomende schijf van tien actieve kernen of afdelingen kan een halve educatieve personeelsfunctie worden gesubsidieerd tot een maximum van vier in totaal ; de begeleidings- en kaderopleidingsactiviteiten, zoals bedoeld in artikel 7, § 1, 1° en 2°, worden jaarlijks georganiseerd gedurende minstens vijfhonderd uur per gesubsidieerde educatieve personeelsfunctie, waarbij de bepalingen van artikel 8 eveneens van toepassing zijn, voorzover zij betrekking hebben op die activiteiten ; er kan een halve administratieve personeelsfunctie worden gesubsidieerd per schijf van twintig actieve kernen of afdelingen ;

5° uitbreiding en vermindering van personeelsfuncties gebeuren overeenkomstig de bepalingen van artikelen 27 en 28 ;

6° de personeelsleden die niet beantwoorden aan de in artikel 17, § 1, gestelde opleidingsvereisten, worden gesubsidieerd op basis van de laagste met de respectieve functie overeenkomende salarisschaal, hetzij salarisschaal E4, hetzij salarisschaal A1 : die uitzondering geldt slechts gedurende de eerste zes jaar van de toepassing van deze bepalingen van dit decreet.

Artikel 35quinquies

§ 1. De activiteiten van de lokale vereniging van homo's en lesbiennes, al dan niet een actieve kern of afdeling aangesloten bij een landelijke vereniging, worden als volgt gesubsidieerd ;

- 1° een cultuurspreidende activiteit : hoogstens 90 percent van de totale specifieke kosten met een plafond van vijftienduizend frank ; een cultuurspreidende activiteit is een activiteit waarbij een culturele manifestatie wordt aangeboden ;
- 2° een educatieve activiteit : hoogstens 90 percent van de totale specifieke kosten met een plafond van vijfduizend frank ;
- 3° een recreatieve of ontmoetingsactiviteit : hoogstens 75 percent van de specifieke kosten met een plafond van tweeduizend vijfhonderd frank ; een recreatieve of ontmoetingsactiviteit is een activiteit die gericht is op sociaal contact ;
- 4° voor een activiteit die specifiek gericht is op de begeleiding van coming-out en de opvang bij

discriminatie wordt de activiteitssubsidie met 50 percent verhoogd ;

5° de totale activiteitssubsidie per lokale vereniging bedraagt jaarlijks maximaal honderdduizend frank.

§ 2. De regeling van § 1 geldt slechts gedurende de eerste zes jaar volgend op de inwerkingtreding van dit artikel, tenzij de Vlaamse regering, na evaluatie van deze regeling, anders beslist.

§ 3. Na verloop van de in § 2 bedoelde periode gelden de bepalingen van de artikelen 9 en 11, § 2, 2°.

Artikel 35sexies

§ 1. Een vereniging die of een samenwerkingsverband van lokale verenigingen dat een lokaal of regionaal gespreks- en opvangcentrum wenst te organiseren kan als dusdanig worden erkend door de Vlaamse regering.

§ 2. Een dergelijk gespreks- en opvangcentrum, of Roze Huis, moet aan de volgende basisvoorwaarden voldoen :

- infrastructuur aanbieden die de werking van de lokale verenigingen ondersteunt en/of waarin activiteiten van de lokale verenigingen plaats kunnen hebben ;
- minstens 30 uur per week toegankelijk zijn voor het publiek ;
- opgericht zijn op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstgevend doel, waarbij de zetel gelegen is in het Nederlandstalige taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en waarbij de raad van bestuur uit minstens negen leden bestaat ; de meerderheid van de leden van de raad van bestuur is vrijwillig en onbezoldigd bestuurslid ;
- een boekhouding voeren en die zo organiseren dat de financiële controle in verband met de aanwending van de subsidies mogelijk is ; de Vlaamse regering kan een boekhoudkundig plan en bijzondere regelen betreffende de boekhouding opleggen ;
- jaarlijks de rekeningen van het vorige jaar met de nodige bewijsstukken overleggen alsook een door de algemene vergadering goedgekeurde sluitende begroting : uit de afrekening moet blij-

ken dat de vereniging de functies zoals bedoeld in artikel 35sexies, § 2, en artikel 2, 2° en 10°, invult. Het werkingsverslag bevat daarover een rapportering.

§ 3. De activiteiten georganiseerd door een Roze Huis kunnen worden gesubsidieerd voorzover zij niet reeds gesubsidieerd werden door de toepassing van dit decreet of door andere decreten. De voorwaarden van artikel 35quinquies van dit decreet zijn daarbij van toepassing.

§ 4. De Vlaamse regering subsidieert de kosten voor het huren of aankopen van een Roze Huis naar rato van 50 % van de maandelijkse huurprijs of afbetaling van de hypothecaire lening, met een maximum van 300.000 frank op jaarbasis.

§ 5. Een Roze Huis heeft recht op 1 gesubsidieerde educatieve personeelsfunctie per schijf van 600 gepresteerde uren activiteiten, zoals bedoeld in § 3, en waaraan telkens minstens 10 personen deelnemen.

§ 6. De Vlaamse regering legt de nadere regelen vast inzake de in te vullen formele regels inzake erkenning en subsidiëring van de Roze Huizen. "

HOOFDSTUK III

Maatregelen in het algemeen welzijnswerk

Artikel 7

In het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk, wordt aan hoofdstuk II, afdeling 3, onderafdeling D, een artikel 8bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 8bis

§ 1. Per provincie krijgt één centrum voor algemeen welzijnswerk als extra opdracht om hulp en dienstverlening te bieden aan homo's en lesbiennes.

§ 2. Eén inhoudelijke medewerker moet een bijzondere deskundigheid verwerven inzake werken met de betreffende doelgroep. De Vlaamse regering kent aan die centra voor algemeen welzijnswerk een subsidie toe als tegemoetkoming in de kosten voor personeel, infrastructuur en werking in het kader van die extra opdracht.

§ 3. Het verwerven van de deskundigheid gebeurt onder begeleiding van erkende vormingscentra en dienstverlenende organisaties die vertrouwd zijn met de problematieken die specifiek zijn voor de situatie van homo's en lesbiennes in Vlaanderen. De centra en organisaties sluiten daarvoor een protocol af met het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk."

HOOFDSTUK IV

Categoriale aspecten van een welzijnsbeleid voor homo's en lesbiennes

Artikel 8

§ 1. Er wordt een Vlaamse Holebiraad opgericht.

§ 2. De Vlaamse Holebiraad heeft de volgende opdrachten :

- 1° de Vlaamse regering adviseren over het te voeren welzijnsbeleid voor de doelgroep ;
- 2° inzichten stimuleren over de problematieken die eigen zijn aan de doelgroep ;
- 3° het gevoerde horizontale gelijkheidsbeleid met betrekking tot de doelgroep analyseren en kritisch evalueren ;
- 4° vragen formuleren naar wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor de doelgroep.

§ 3. De Vlaamse Holebiraad is samengesteld uit :

- 1° een vertegenwoordiger van de Vlaamse administratie bevoegd voor het welzijnsbeleid ;
- 2° een vertegenwoordiger aangeduid door de Vlaamse minister bevoegd voor het gelijkheidsbeleid ;
- 3° een vertegenwoordiger van elke landelijke homo- en lesbienevereniging erkend door de toepassing van artikel 35bis van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling van verenigingen van volksontwikkelingswerk ;
- 4° een vertegenwoordiger van het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk ;

5° een vertegenwoordiger van de ondersteuningscentra bedoeld in artikel 9 van dit decreet.

§ 5. De Vlaamse regering regelt de werking van de Vlaamse Holebiraad.

Artikel 9

§ 1. De vormingscentra en dienstverlenende organisaties bedoeld in artikel 8bis, § 3, van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk functioneren als ondersteuningscentra voor het Vlaamse homo- en lesbiennewelzijnsbeleid.

§ 2. De ondersteuningscentra stellen daarvoor een personeelslid aan dat de coördinatie van de ondersteunende functie op zich neemt. De Vlaamse regering kent de ondersteuningscentra een subsidie toe als tegemoetkoming in de kosten voor personeel, infrastructuur en werking in het kader van die ondersteunende functie.

§ 3. De ondersteuningscentra hebben als opdracht :

- 1° methodieken te ontwikkelen en deskundigheid te bevorderen inzake het werken met de doelgroep ;
- 2° bij te dragen tot de uitvoering en de voortgangsbewaking van het Vlaamse homo- en lesbiennewelzijnsbeleid ;
- 3° een gemandateerd vertegenwoordiger af te vaardigen naar de Vlaamse Holebiraad bedoeld in artikel 8 van dit decreet ;
- 4° samenwerkingsverbanden met relevante organisaties, instellingen en intermediaire milieus op te zetten en die te ondersteunen bij het voeren van een inclusief beleid ten aanzien van homo's en lesbiennes.

Artikel 10

§ 1. De Vlaamse regering ondersteunt categoriale welzijnsprojecten die experimenteel zijn of waarvan aangetoond en gemotiveerd wordt dat ze een welzijnsfunctie ten gunste van de doelgroep vervullen die niet door het algemeen welzijnswerk vervuld wordt of kan worden of waarvoor binnen het algemeen welzijnswerk nog onvoldoende deskundigheid aanwezig is.

§ 2. De projecten kunnen zowel door de categoriale sector als door de andere sectoren worden uitgevoerd.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van de projectsubsidie.

§ 4. De Vlaamse regering kan de Vlaamse Halebiraad om een advies met betrekking tot de projecten verzoeken.

HOOFDSTUK V

Studie- en juridische dienst

Artikel 11

§ 1. De Vlaamse regering erkent en subsidieert een studiedienst en juridische dienst met een discriminatiemeldpunt.

Om te worden erkend dient de dienst de volgende opdrachten te vervullen :

- 1° de opvang van individuen of organisaties die denken vanwege hun homoseksuele aard of karakter het slachtoffer te zijn van een ongelijke behandeling ;
- 2° het verlenen van juridisch advies aan de onder 1° bedoelde individuen en organisaties ;
- 3° het functioneren als een algemene informatiedienst met betrekking tot homoseksualiteit in Vlaanderen ;
- 4° het opzetten van eventuele samenwerkingsverbanden met een homolesbisch archief- en documentatiecentrum dat instaat voor het bewaren en ontsluiten van archiefmateriaal dat betrekking heeft op homoseksualiteit in Vlaanderen ;
- 5° het uitvoeren van onderzoeksprojecten die het gevolg zijn van de vragen geformuleerd door de Vlaamse Halebiraad, zoals bepaald in artikel 8, § 2, 4° van dit decreet ;
- 6° het coördineren van de homolesbo-studies die verricht worden in de Vlaamse wetenschappelijke instellingen.

§ 2. De Vlaamse regering legt de nadere regels en voorwaarden vast voor de erkenning en subsidiëring van deze dienst.

HOOFDSTUK VI

Overgangsbepaling

Artikel 12

De categoriale welzijnsprojecten die op het ogenblik dat de Vlaamse regering de subsidievoorwaarden bedoeld in artikel 10, § 3, bepaalt, reeds een niet-reglementaire subsidie ontvangen, worden gedurende 1 jaar geacht te voldoen aan deze subsidievoorwaarden.

Guy SWENNEN
